

PM

Dnr 20UN7-6
2020-04-07

Michael Bergen
Telefon 026-17 92 30
michael.bergen@gavle.se

Ändringar i delegationsordningen med anledning av coronaviruset

Bakgrund

Den 19 mars år 2020 beslutade riksdagen om en ny lag som ger regeringen och skolhuvudmannen möjlighet att besluta om stängning¹ av förskoleenheter, skolenheter, fritidshem och annan verksamhet enligt skollag (2010:800). Regeringen har utfärdat en anslutande förordning och bemyndigat Myndigheten för samhällsskydd och beredskap att utfärda närmare föreskrifter rörande samhällsviktig verksamhet.

Med anledning av den nya lagen och anslutande förordningar och föreskrifter har nämndsekreteraren vid Utbildningsnämnden i Gävle kommun gjort en översyn av och förslag till förändringar i nämndens delegationsordning.

Lagen (2020:148) om tillfällig stängning av verksamheter på skolområdet vid extraordinära händelser i fredstid har utformats för att kunna användas vid spridning av smitta enligt smittskyddslagen och inte bara för den aktuella situationen med coronaviruset. Delegationsrätt med hänvisning till lagen föreslås därför inlemmas direkt i utbildningsnämndens delegationsordning.

Förordning 2020:115 upphör att gälla den 30 juni 2021. Delegationsrätt med hänvisning till förordningen föreslås därför upprättas i ett tillägg till utbildningsnämndens delegationsordning. Tillägget föreslås tidsbestämmas så att det upphör att gälla samma datum som förordningen.

Lag 2020:148 om tillfällig stängning av verksamheter på skolområdet vid extraordinära händelser i fredstid

Identifierade beslut med anledning av lagen

<p><i>Stängning av en verksamhet om huvudmannen bedömer att en så stor andel av personalen vid verksamheten är frånvarande med anledning av en sådan samhällsfarlig sjukdom som finns angiven i bilaga 2 till smittskyddslagen (2004:168) eller i förordning som meddelats med stöd av 9 kap. 2 § samma lag att det under viss tid inte går att</i></p>	<p><i>Lag 2020:148 4 § 1 st. punkt 1</i></p>
---	--

¹ 2 § lag 2020:148, Stängning innebär att verksamhetens lokaler är stängda för barnen och eleverna men att undervisning bedrivs där eleven och läraren är åtskilda i rum men inte i tid, eller i både rum och tid eller att någon verksamhet tillfälligt inte alls bedrivs.

<i>bedriva verksamheten.</i>	
<i>Stängning av en verksamhet efter samråd med smittskyddsläkare som en åtgärd för att motverka spridning av en sådan sjukdom.</i>	<i>Lag 2020:148 4 § 1 st. punkt 2</i>
<i>Stängning av en verksamhet om verksamheten bedrivs i ett område som Folkhälsomyndigheten har beslutat ska vara avspärrat enligt smittskyddslagen.</i>	<i>Lag 2020:148 4 § 1 st. punkt 3</i>
<i>Stängning av en verksamhet med anledning av en rekommendation från Folkhälsomyndigheten som berör skolområdet.</i>	<i>Lag 2020:148 4 § 1 st. punkt 4</i>
<i>Beslut om att erbjuda förskola för barn som på grund av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver sådant särskilt stöd i sin utveckling som endast kan erbjudas i förskola.</i>	<i>Lag 2020:148 4 § 2 st. punkt 1</i>
<i>Beslut att erbjuda förskola eller annan pedagogisk verksamhet enligt 25 kap. skollagen för barn eller elever som har en vårdnadshavare som deltar i samhällsviktig verksamhet.</i>	<i>Lag 2020:148 4 § 2 st. punkt 3 MSBFS 2020:3 1 §</i>
<i>Beslut om att erbjuda fritidshem för barn som på grund av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver sådant särskilt stöd i sin utveckling som endast kan erbjudas i fritidshem.</i>	<i>Lag 2020:148 4 § 2 st. punkt 2</i>
<i>Beslut att erbjuda fritidshem eller annan pedagogisk verksamhet enligt 25 kap. skollagen för barn eller elever som har en vårdnadshavare som deltar i samhällsviktig verksamhet.</i>	<i>Lag 2020:148 4 § 2 st. punkt 3 MSBFS 2020:3 1 §</i>

Regeringen får meddela föreskrifter om tillfällig stängning av verksamheter enligt skollagen (2010:800).²

Huvudmannen får tillfälligt stänga en verksamhet

1. om huvudmannen bedömer att en så stor andel av personalen vid verksamheten är frånvarande med anledning av en sådan samhällsfarlig sjukdom som finns angiven i bilaga 2 till smittskyddslagen (2004:168) eller i förordning som meddelats med stöd av 9 kap. 2 § samma lag att det under viss tid inte går att bedriva verksamheten,

² 3 § lag 2020:148

2. efter samråd med smittskyddsläkare som en åtgärd för att motverka spridning av en sådan sjukdom,
3. om verksamheten bedrivs i ett område som Folkhälsomyndigheten har beslutat ska vara avspärrat enligt smittskyddslagen, eller
4. med anledning av en rekommendation från Folkhälsomyndigheten som berör skolområdet.³

Huvudmannen är dock skyldig att erbjuda

1. förskola och fritidshem för barn som på grund av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver sådant särskilt stöd i sin utveckling som endast kan erbjudas i förskola/fritidshem, eller
2. förskola, fritidshem eller annan pedagogisk verksamhet enligt 25 kap. skollagen för barn eller elever som har en vårdnadshavare som deltar i samhällsviktig verksamhet.⁴

Förordning 2020:115 om utbildning i vissa skolformer i skolväsendet vid spridning av viss smitta samt förordningar om ändringar i förordning 2020:115

Beslut om avsteg när huvudmannen beslutat om stängning

Det saknas skrivningar i lagen om möjlighet att göra undantag vid tillfälliga stängningar av verksamheter. Regeringen har därför gjort tillägg/ändringar i förordning 2020:115.

Om huvudmannen själv beslutar om stängning med stöd av förordningsmotiv 2020:4 om förändringar i förordning 2020:115 2 § 1 stycket punkt 1, 2 eller 4 har huvudmannen möjlighet att delvis stänga skolenheten. Med delvis stängd avses att utbildning bedrivs med en mindre andel elever närvarande i skolenhetens lokaler och att övrig undervisning sker på distans/fjärrundervisning.⁵

Identifierade beslut med anledning av förordningen

<i>Beslut om delvis stängning av verksamheter med stöd av förordningsmotiv 2020:4 om förändringar i förordning 2020:115 2 §, 1 stycket, punkt 1, 2 eller 4</i>	<i>2 § 3 st. förordningsmotiv 2020:4 för 2020:115 (ännu inget SFS-nr för förordningen)</i>
<i>Beslut om åtgärder för att eleverna totalt sett ska få den undervisningstid de har rätt till enligt skollagen.</i>	<i>3 § förordning 2020:115 5 § förordning 2020:115</i>

³ 4 §, 1 st. lag 2020:148

⁴ 4 §, 2 st. lag 2020:148

⁵ 2 § 3 st. förordningsmotiv 2020:4 för 2020:115

<i>Beslut om att fördela undervisningstiden mellan stadier på annat sätt än enligt föreskriven timplan.</i>	<i>4 § förordning 2020:115</i>
<i>Beslut om senarelagd läsårsstart på grund av försenad antagning med anledning av förlängt läsår i åk 9.</i>	<i>6 § förordning 2020:115</i>
<i>Beslut om fjärrundervisning utöver vad som är föreskrivet i 5 a kap. skolförordningen (2011:185) eller 4 a kap. gymnasieförordningen.</i>	<i>7 § 1 st. förordning 2020:115</i>
<i>Beslut om hur många undervisningstimmar fjärrundervisningen motsvarar i det fall huvudmannen avser avräkna undervisningstiden mot den garanterade undervisningstiden.</i>	<i>7 § 2 st. förordning 2020:115</i>
<i>Beslut om att elever i förskoleklass, grundskola och grundsärskola vid en viss skolenhet ska ges utbildningen vid någon annan av huvudmannens skolenheter utöver de fall som anges i 9 kap. 15 §, 10 kap. 30 § och 11 kap. 29 § skollagen (2010:800).⁶</i>	<i>8 § förordning 2020:115</i>
<i>Beslut om att överlämna uppgifter som avser undervisning på entreprenad till en annan huvudman än föreskrivet i SL kap. 23.</i>	<i>9 § förordning 2020:115</i>

Förordningen får tillämpas för att eleverna ska kunna tillförsäkras sin rätt till utbildning enligt skollagen (2010:800) när regeringen eller en huvudman har stängt en verksamhet med stöd av lagen (2020:148) om tillfällig stängning av verksamheter på skolområdet vid extraordinära händelser i fredstid.

Grundskola och grundsärskola

Förordningen ger huvudmannen rätt att frångå vad som förskrivs i 7 kap. 17 § skollagen (2010:800) och 3 kap. 2–4 §§ skolförordningen (2011:185) för att eleverna ska få den totala undervisningstid de har rätt till⁷. Huvudmannen får också besluta om att fördela undervisningstiden mellan stadier på annat sätt än föreskrivet i gällande timplan för skolformen.⁸

⁶ 8 § förordning 2020:115

⁷ 3 § förordning 2020:115

⁸ 4 § förordning 2020:115

Gymnasieskola och gymnasiesärskola

Förordningen ger huvudmannen rätt att frångå bestämmelserna i 3 kap. 1–3 §§ gymnasieförordningen (2010:2039) för att eleverna ska få den totala undervisningstid de har rätt till.⁹

Om läsåret för elever i åk 9 förlängts i sådan utsträckning att antagning till gymnasiet inte är möjlig till ett läsår som startar i augusti får huvudmannen för en gymnasieskola besluta om att senarelägga läsårets start.¹⁰

Gemensamma bestämmelser

Huvudmannen får besluta om fjärrundervisning utöver vad som är föreskrivet i 5 a kap. skolförordningen (2011:185) eller 4 a kap. gymnasieförordningen (2010:2039). I de fall läraren och eleven vid undervisningen åtskilda i både rum och tid ska huvudmannen besluta om hur många undervisningstimmar undervisningen ska anses motsvara.¹¹

Huvudmannen får besluta att elever i förskoleklass, grundskola och grundsärskola vid en viss skolenhet ska ges utbildningen vid någon annan av huvudmannens skolenheter utöver de fall som anges i 9 kap. 15 §, 10 kap. 30 § och 11 kap. 29 § skollagen (2010:800).¹²

Om det behövs får huvudman för grundskola, grundsärskola, gymnasieskola eller gymnasiesärskola överlämna uppgifter som avser undervisning på entreprenör till en annan huvudman utöver vad som föreskrivs i 23 kap. skollagen (2010:800).¹³

Om en lärare är frånvarande med anledning av det nya coronaviruset får rektor besluta om betyg även i andra fall än som anges i 3 kap. 16 § skollagen (2010:800) eller i föreskrifter som meddelats med stöd av samma paragraf.¹⁴

Bedrivande av förskola, fritidshem eller annan pedagogisk verksamhet enligt 25 kap. skollagen (2010:800)

Om regeringen har beslutat om stängning av förskoleenheter, fritidshem eller annan pedagogisk verksamhet är hemkommunen skyldig att erbjuda verksamhet för barn och elever som har en vårdnadshavare som deltar i samhällsviktig verksamhet och för de barn och elever som är i behov av sådant särskilt stöd som endast kan erbjudas i förskola eller fritidshem.¹⁵

Om stängningen beslutats av huvudman ansvarar huvudmannen för att erbjuda verksamhet. Kommunen har inget ansvar att erbjuda omsorg om fristående huvudman beslutar om tillfällig stängning.

Föreskrift om omsorg för barn med vårdnadshavare i samhällsviktig verksamhet (MSBFS 2020:3)

I föreskrifterna MSBFS 2020:3 finns bestämmelser om tillämpningen av 14 § första stycket och 17 § i förordning 2020:115. Av föreskrifterna framgår att det

⁹ 5 § förordning 2020:115

¹⁰ 6 § förordning 2020:115

¹¹ 7 § förordning 2020:115

¹² 8 § förordning 2020:115

¹³ 9 § förordning 2020:115

¹⁴ 10 § förordning 2020:115

¹⁵ 13–17 §§ förordning 2020:149

huvudmannen ska fatta beslut om vilka vårdnadshavarens barn som ska erbjudas omsorg av huvudmannen.¹⁶

Michael Bergen
Nämndsekreterare
Utbildning Gävle

¹⁶ § 1 MSBFS 2020:3